

Adviesraad Sociaal Domein Wassenaar

Aan het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van de gemeente Wassenaar.
Johan de Wittstraat 45,
2240 AL Wassenaar.

Wassenaar, 07-08-2024

Betreft: Advies Minimabeleid vanaf 2024

Geachte dames en heren,

De ASD Wassenaar heeft het conceptbeleidsplan “Iedereen telt mee” m.b.t. het minimabeleid vanaf 2024 ontvangen en besproken. De ASD heeft waardering voor de logische opbouw van het document en de duidelijke en overzichtelijke vormgeving. Aan de hand van vier heldere waarden ontstaat een duidelijke beschrijving van de deelgebieden. Ondanks het ontbreken van een einddatum (het is immers een adaptief beleidsplan) is het proces voor het doorvoeren van aanpassingen helder opgesteld, zowel uitgezet in de tijd als in geld (kosten).

Onderdeel van dit adviestraject was een bezoek van een ASD-afvaardiging aan de betrokken beleidsambtenaren in Leidschendam. Hierbij was het mogelijk om technische en inhoudelijke vragen te stellen, hetgeen zeer gewaardeerd wordt door de ASD. Om verder inzicht te krijgen zijn ASD leden tevens op bezoek geweest bij de voedselbank.

De ASD Wassenaar wil in reactie op het conceptbeleidsplan graag op een aantal punten adviseren.

1. Investeren in het bereiken van minima die nu buiten beeld zijn.

We vragen aandacht voor een stevige inzet van de gemeente om meer grip te krijgen op burgers die op of onder het bestaansminimum leven maar die nu slecht bereikt worden met het minimabeleid. Zoals werkende armen. We zien hiervoor nog weinig aanknopingspunten in het conceptbeleidsplan – hoe gaat de gemeente dit aanpakken, en hoe kan het maatschappelijk middenveld hier beter voor in positie worden gebracht? Ook partijen waar de gemeente nu niet mee samenwerkt op het gebied van minima, kunnen hiervoor de ogen en oren zijn, zoals de Voedselbank. Bij een recent bezoek aan de Voedselbank leerden wij dat het aantal gezinnen dat een beroep doet op de Voedselbank, terugloopt. Ook daar wordt ervaren dat veel mensen die wel ondersteuning nodig hebben, buiten beeld blijven of raken.

2. Het slim organiseren van consultants op locatie.

De ASD vraagt aandacht voor het slim organiseren van de ‘consultanten op locatie’-aanpak. De ASD adviseert om hier een solide aanpak voor te ontwikkelen, niet alleen om huidige minima beter van dienst te zijn, maar ook om het bereik van het beleid te vergroten richting burgers die nu buiten beeld zijn (zie punt hierboven). De ASD ziet hiervoor een logische samenwerking met het Sociaal Team Wassenaar, om de toegang zo goed mogelijk af te stemmen met de ‘1-loket’ benadering van de gemeente voor het sociaal domein en de ondersteuning van burgers.

3. Maatschappelijke kracht versterken.

Een van de in het beleidsplan genoemde vehikels voor het minimabeleid is het versterken van de maatschappelijke kracht. De ASD juicht deze aanpak van harte toe, maar is van oordeel dat de maatschappelijke kracht in het plan beleidsmatig te kort wordt gedaan. Het versterken gaat in onze ogen namelijk verder dan samenwerken en kennis uitwisselen met bekende partijen. Maatschappelijke en burgerinitiatieven kunnen veel betekenen voor het ondersteunen van minima in onze gemeente, en burgers willen zich in toenemende mate organiseren om daarin een rol te nemen. We constateren dat burgerinitiatief nu niet vanuit het minimabeleid ondersteund wordt. Tekenend hiervoor zijn bijvoorbeeld de zeer beperkte contacten van de gemeente in de afgelopen jaren met de Voedselbank, terwijl die organisatie toch in een basisbehoefte voorziet juist voor de minima doelgroep.

Ons advies is hier meer expliciet aandacht aan te geven, en ten minste een goede koppeling te maken met het gemeentelijk subsidiebeleid. Dit geldt voor organisaties zoals de Voedselbank, die in een belangrijke basisbehoefte van mensen voorziet, maar ook voor individuen of groepen burgers die zelf ondersteuningsprojecten willen opzetten. De gemeente kan voorzien in laagdrempelige en regelarme hulp bij het opzetten van een infrastructuur, navraag doen wat nodig is en belangstelling tonen tijdens de uitvoering.

4. Kansen en risico's van een flexibele, adaptieve aanpak.

Het conceptbeleidsplan gaat uit van een flexibele, adaptieve aanpak. Dat is goed omdat rekening wordt gehouden met veranderende vraag door de gebruikers, en omdat externe factoren continue veranderen. Maar daar kleven ook risico's aan. Heeft de gemeente deze risico's voldoende in zicht? Is het duidelijk aan welke tafel de bevoegdheid ligt om aanpassingen – klein en groot – door te voeren als het beleid dat vraagt, en wat gaat dit vragen van ambtenaren, gemeenteraad, etc.? Bij een adaptieve aanpak hoort wellicht een andere vorm van beslissingsbevoegdheid, omdat er anders het risico is dat de flexibele aanpak de uitvoering van beleid eerder zal vertragen dan versnellen.

5. ASD betrekken bij de voorkant.

Op basis van eerdere beleidstrajecten in het sociaal domein ervaart de ASD Wassenaar het meedenken aan de voorkant, tijdens het opstellen van beleid, als zeer productief en prettig. Bij dit conceptbeleidsplan is de ASD pas in een later stadium betrokken, i.t.t. andere maatschappelijke

partners. De ASD geeft graag mee dat zij openstaat om eerder in het proces aangehaakt te worden en graag al aan de voorkant meedenkt in beleidsontwikkeltrajecten. De ASD kan daarin het perspectief van de leefwereld van burgers meebrengen in het beleidsontwerp.

Met vriendelijke groet,

Marika Bontenbal, voorzitter

Marian Riedeman-Wisse, secretaris